

UCHWAŁA NR XXXVI/187/2017
RADY GMINY PIĄTEK

z dnia 28 grudnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Piątek na 2018 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r. poz. 1875), art.4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 487 i poz.1893) oraz art. 5 ust. 1 i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r. poz. 783 i 1458), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Piątek na 2018 rok w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Piątek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 01 stycznia 2018 r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Piątek

Urszula Kacperska

Gminny Program profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Piątek na 2018 rok

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminy obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Zadania przewidziane do realizacji w Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Ustawodawca wskazał gminom źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych. Jest to fundusz pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie może być przeznaczony na inne cele nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi. Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z niżej wymienionymi instytucjami:

- 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piątku,
- 2) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Piątku,
- 3) Poradnią Leczenia Uzależnień w Łęczycy,
- 4) policją,
- 5) Zespołem Interdyscyplinarnym w Piątku,
- 6) kuratorami sądowymi,
- 7) placówkami służby zdrowia,
- 8) szkołami,
- 9) organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi działającymi na terenie gminy.

Adresaci Programu

Program adresowany jest w szczególności do:

- a) mieszkańców Gminy Piątek,
- b) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- c) nauczycieli, wychowawców, pedagogów i innych osób działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w oparciu o:

- 1) ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) Narodowy Program Zdrowia na lata 2015-2020,
- 3) ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Diagnoza dotycząca problemów w zakresie uzależnień w Gminie Piątek

Liczba mieszkańców w Gminie Piątek wg. stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła 6277, z tego powyżej 18 roku życia - 4882. Pomocą społeczną objęto w 2016 r. 149 rodzin, z których – ok.15% stanowiły rodziny z problemem alkoholowym.

Rada Gminy Piątek uchwałą Nr IV/28/02 z dnia 30 grudnia 2002 r. określiła limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

- limit punktów sprzedaży wraz z lokalami gastronomicznymi - 45
- limit punktów przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży- 30
- limit punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 15

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie o zawartości powyżej 18%

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosiła w 2015 r. – 17
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosiła - 1
- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosiła w 2016 r. - 18
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosiła - 1

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2016 r. rozpatrzyła 22 wnioski dotyczące przeprowadzenia rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, w roku 2016r. rozpatrzyła 24 wnioski.

Ze sprawozdania złożonego przez Centrum „Progress” wynika, że w roku 2016 w Punkcie Konsultacyjnym w Piątku pomocy udzielono 30 osobom przeprowadzając 110 rozmów indywidualnych. Wśród klientów - 16 osób to osoby uzależnione od alkoholu, 4 współuzależnione i 10 osób z problemami rodzinnymi.

W roku 2015 - w Punkcie Konsultacyjnym porad udzielono 19 osobom, w tym 17 osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz 3 ofiarom przemocy. Problem nadużywania alkoholu często wiąże się występowaniem zjawiska przemocy.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzona była procedura „Niebieskiej Karty”, której dane obrazuje niniejsza tabela.

Tab.1

Wskaźnik	Rok 2015	Rok 2016
Liczba interwencji	19	9
Liczba rodzin objętych monitoringiem	12	15
Liczba N K	19	7
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	0	1
Liczba akcji, kampanii promocyjnych	5	3
Liczba szkoleń z przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2	1
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4
Grupy szczególnej interwencji	rodziny z dziećmi- 3, osoby starsze- 1, kobiety doznające przemocy- 10, mężczyźni doznający przemocy- 2	rodziny z dziećmi-1, osoby starsze-1, kobiety doznające przemocy-12, mężczyźni doznający przemocy- 1

Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowych wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe często nie chcą poddawać się leczeniu odwykowemu.

W ramach Gminnego Programu podejmowane są zadania profilaktyki uniwersalnej, których adresatami są dzieci i młodzież uczęszczające do miejscowych szkół.

W miesiącu listopadzie 2017 przeprowadzono badanie, które miało na celu zdiagnozowanie problemów takich jak: spożywanie alkoholu przez pełnoletnich i niepełnoletnich mieszkańców, problemu nikotynowego, narkotykowego a także zjawiska przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym. Badanie ankietowe objęło reprezentantów populacji dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych i gimnazjum. Łącznie zrealizowano 459 ankiet, w tym 200 ankiet wśród mieszkańców, 156 ankiet wśród uczniów dwóch szkół podstawowych oraz 103 ankiety w gimnazjum. Dane uzyskane za pomocą ankiet pozwoliły na dokonanie podsumowania i wyciągnięcia wniosków diagnozujących lokalne zagrożenia społeczne na terenie gminy Piątek.

Z analizy danych wynikają następujące wnioski:

1. Spożywanie alkoholu według mieszkańców gminy stanowi ważny problem, ponad 70% ocenia problem alkoholizmu na terenie gminy jako ważny.

2. Ponad 76% ankietowanych wskazuje, że nie widuje osób małoletnich pod wpływem alkoholu, problemem jest jednak sytuacja związana ze sprzedażą alkoholu osobom, które nie ukończyły 18 roku życia.

3. Problem nikotynowy w gminie wśród uczniów szkół występuje i jest na średnim poziomie.

4. Poważnym problemem może być w niedalekiej przyszłości uzależnienie od Internetu dzieci i młodzieży. W szkołach podstawowych ze 156 uczniów aż 59 spędza czas przed komputerem powyżej 2 godzin dziennie, w gimnazjum już ponad połowa uczniów – 51%.

Prawdopodobieństwo uzależnienia od wirtualnej rzeczywistości rośnie wraz z wiekiem ankietowanych.

5. Agresję i przemoc w szkole podstawowej potwierdziło zaledwie 9% badanych, w gimnazjum agresji doświadczyło już 30% uczniów.

Wyniki badań wraz z rekomendacjami zawarte w opracowanym raporcie stanowią przydatną wskazówkę na rzecz niwelowania problemów społecznych występujących w obrębie gminy.

Dane statystyczne stanowią ważny punkt odniesienia dla planowanych działań profilaktycznych. Należy pamiętać, że pomocy i dostarczania specjalistycznej wiedzy na temat uzależnień wymagają nie tylko dzieci oraz młodzież ale często ich rodzice. Pomoc nie tylko minimalizuje skutki alkoholizmu, ale przede wszystkim zapobiega, edukuje, uświadamia, wskazuje alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi. Pomoc to również podejmowanie działań polegających na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, uczenie umiejętności mówienia „nie” wszystkim używkom, w przypadku presji otoczenia.

Rozdział 1. Cele Programu

1. Cele programu to:

- 1) Ograniczenie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz prowadzenie działań zapobiegawczych w celu zmniejszenia negatywnych zjawisk społecznych.
- 2) Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.
- 3) Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów związanych z używaniem alkoholu.
- 4) Kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

2. Warunkami do osiągnięcia wyżej wymienionych celów są:

- 1) Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- 2) Zapewnienie mieszkańcom gminy, w szczególności dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych promujących zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności do życia bez alkoholu.
- 3) Zmiana zachowań i postaw mieszkańców gminy i instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem.

- 4) Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Rozdział 2.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych odbywa się poprzez:

- 1) przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych, ośrodków zamkniętych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- 2) przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, mitingów, grup anonimowych alkoholików,
- 3) finansowanie konsultacji lekarskich psychologa i psychiatry/opinie dla potrzeb sądowych objętych postępowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym.

Rozdział 3.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie odbywa się poprzez:

- 1) kontynuowanie współpracy z Poradnią Odwykową w zakresie wymiany informacji oraz kierowania pacjentów do Punktu Konsultacyjnego,
- 2) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym oraz narkomanii poprzez pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną i materialną,
- 3) prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy, dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uporządkowania podstawowej wiedzy na temat narkotyków i dopalaczy,
- 4) zakup i rozpowszechnianie broszur, ulotek, poradników, zamieszczanie informacji na stronie internetowej gminy,
- 5) zorganizowanie wycieczki letniej i w przypadku potrzeby zimowego z programem profilaktycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych,
- 6) kontynuowanie działalności świetlicy socjoterapeutycznej i świetlic z programem profilaktycznym działających przy szkołach na terenie gminy, a także finansowanie zajęć, w tym pozalekcyjnych zawierających elementy profilaktyki,
- 7) współpraca z policją w zakresie prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 8) przeprowadzenie szkoleń dla rodziców w zakresie wychowania pokolenia bez przemocy oraz nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz z zakresu problemów dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni,
- 9) podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pedagogów i pracowników świetlic, policji (kursy, szkolenia, konferencje).

Rozdział 4.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych odbywa się poprzez:

- 1) poznanie problemów uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej, szczególnie ich postaw i doświadczeń związanych z wybranymi zagrożeniami społecznymi oraz uzależnieniami,

- 2) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek programów i warsztatów, prelekcji, przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień dla dzieci i młodzieży,
- 3) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla pedagogów, nauczycieli oraz przedstawicieli innych zawodów,
- 4) w miarę potrzeb prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i świetlicy socjoterapeutycznej,
- 5) edukowanie uczniów poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe i plakatowe, prowadzenie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii przemocy w szkole,
- 6) organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym.

Rozdział 5.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych obejmuje:

- 1) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych poprzez zabezpieczenie środków na działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom,
- 2) wspieranie działań zmierzających do ograniczenia i zapobiegania przestępczości i demoralizacji nieletnich a w szczególności przestępstw związanych z nadużywaniem alkoholu,
- 3) wspieranie działań i działalności stowarzyszeń i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- 4) współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Piątku w zakresie udzielania pomocy materialnej, prawnej, pracy socjalnej dla rodzin z problemem alkoholowym,
- 5) zakup czasopism specjalistycznych dla instytucji i stowarzyszeń współpracujących służących do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień,
- 6) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- 7) prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Rozdział 6.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego obejmuje:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności skierowaną do młodzieży,
- 2) podejmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt lub pod zastaw,
- 3) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy,
- 4) występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego,
- 5) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział 7.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

W razie potrzeby utworzenie centrum integracji społecznej oraz wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu.

Rozdział 8.

Sposoby realizacji Programu

1. Realizacja niniejszego Programu nastąpi poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom,
- 2) nadzór nad realizacją zleconych zadań,
- 3) tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji programu.

Rozdział 9.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wydatki na wynagrodzenia i szkolenia członków Komisji realizowane są z budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w niniejszym Programie.

Za realizację zadań ustawowych, w tym wykonywanych podczas posiedzeń GKRPA, przysługuje jej członkom wynagrodzenie :

- przewodniczący - 450,00 zł za udział w posiedzeniu,
- sekretarz - (obsługa komisji) - 450,00 zł miesięcznie,
- członek - 200,00 zł za udział w posiedzeniu,

Za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych osobom kontrolującym przysługuje wynagrodzenie w wysokości - 200,00 zł.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia dla członków Komisji jest lista obecności z poszczególnych posiedzeń, poświadczona przez jej Przewodniczącego.

Przy podróżach poza teren Gminy członkom Komisji skierowanym na szkolenie z zakresu rozwiązywania problemu uzależnień przysługuje zwrot według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na terenie kraju.

Rozdział 10.

Źródła finansowania

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Piątek pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art.18² ustawy). Dział 851 rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi

Plan - 100.000,00zł, w tym:

- wydatki statutowe – 56 600,00zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 35.400,00zł
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 8.000,00zł

Dział 851 rozdział 85 153 – zwalczanie narkomanii

Plan – 4000,00zł , w tym:

- wydatki na realizację zadań statutowych – 4000,00zł.

Rozdział 11.

Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring Gminnego Programu prowadzony będzie na podstawie:
- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i innymi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- na podstawie analizy danych na temat problemu alkoholowego, narkotykowego i innych uzależnień,

- sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Ewaluacji poddana zostanie ocena stopnia realizacji Programu na podstawie przyjętych wskaźników:

- liczba przeprowadzonych konsultacji, zajęć terapeutycznych, warsztatów, treningów,
- liczba osób korzystających z usług Poradni Leczenia Uzależnień i Punktu Konsultacyjnego,
- liczba osób, które poddały się leczeniu odwykowemu,
- liczba osób korzystających z pomocy zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba programów profilaktycznych, kampanii i akcji,
- liczba wspartych organizacji i instytucji,
- liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów.

Rozdział 12.

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmuje:

- 1) składanie rocznego sprawozdania do dnia 31 marca następnego roku z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) składanie doraźnych informacji dla Rady Gminy.